

Μετά τη, σύμφωνα με το Άρθρο 140 του Συντάγματος, Γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναφορά 3/2019, στις 3 Ιουνίου 2020, οι διατάξεις του περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις που Συνάπτονται από Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις Νόμου του 2019, που δεν κρίθηκαν αντισυνταγματικές, εκδίδονται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 62(Ι) του 2020

Ο ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΩΝ ΡΗΤΡΩΝ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ
ΑΠΟ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2019

Προοίμιο.	ΕΠΕΙΔΗ, δυνάμει του Άρθρου 25 του Συντάγματος, η άσκηση του δικαιώματος οποιουδήποτε επαγγέλματος, απασχόλησης, εμπορίου ή επικερδούς εργασίας δύναται να υπαχθεί σε υπό νόμου τιθέμενους όρους, περιορισμούς ή διατυπώσεις για σκοπούς ασφάλειας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξης ή της δημόσιας ασφάλειας ή της δημόσιας τάξης ή της δημόσιας υγείας ή των δημόσιων ηθών ή της προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των εγγυημένων υπό του Συντάγματος ή προς το δημόσιο συμφέρον, και
	ΕΠΕΙΔΗ, μια τέτοια υπαγωγή υπό όρους που περιορίζει το εν λόγω δικαίωμα, όπως αυτό καθορίζεται στο Άρθρο 25.1 του Συντάγματος, είναι επιτρεπτή διά νόμου, μόνο αν ο νόμος αυτός δεν πλήττει τον πυρήνα του πιο πάνω αναφερόμενου δικαιώματος, ήτοι την ελευθερία ρύθμισης των οικονομικών σχέσεων φυσικών και νομικών προσώπων και την οικονομική λειτουργία επιχειρήσεων με στόχο την αποκόμιση οφέλους, και είναι αναλογικός προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, καθώς και απόλυτα αναγκαίος και όχι ευρύτερος από ό,τι χρειάζεται για την προαγωγή αυτού του σκοπού, και
	ΕΠΕΙΔΗ, στις επικρατούσες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες, που διαμορφώθηκαν εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στο Άρθρο 25.1 του Συντάγματος υπάρχει σοβαρός κίνδυνος διακύβευσης του δικαιώματος αξιοπρεπούς διαβίωσης και κοινωνικής ασφάλειας τα οποία κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα, η πιο πάνω διά νόμου παρέκκλιση όπως αυτή προβλέπεται στο Άρθρο 25.2 του Συντάγματος είναι επιβεβλημένη, και
	ΕΠΕΙΔΗ, το Άρθρο 26 του Συντάγματος προβλέπει τη διά νόμου υπαγωγή του δικαιώματος του συμβάλλεσθαι ελευθέρως σε όρους, περιορισμούς ή δεσμεύσεις που τίθενται στη βάση των γενικών αρχών του δικαίου των συμβάσεων, καθώς και για σκοπούς πρόληψης της εκμετάλλευσης από πρόσωπα που διαθέτουν ιδιάζουσα οικονομική ισχύ, και
	ΕΠΕΙΔΗ, λόγω των συνθηκών που επικρατούν σήμερα συνεπεία της οικονομικής κρίσης και κυρίως των διαφορετικών οικονομικών αναγκών και δυνατοτήτων εκάστου μέρους των συμβαλλομένων, δυνατόν να διαταράσσεται η ισορροπία μεταξύ των μερών αυτών αναφορικά με την άσκηση του δικαιώματος του συμβάλλεσθαι ελευθέρως, όπως αυτό κατοχυρώνεται στο Άρθρο 26.1 του Συντάγματος, με αποτέλεσμα μεγάλος αριθμός συνομολογούμενων συμβάσεων να περιέχουν ρήτρες σε βάρος του ενός συμβαλλόμενου μέρους, επιβάλλεται η λήψη μέτρων για επαναφορά της ισορροπίας μεταξύ των δικαιωμάτων των δύο μερών, και
	ΕΠΕΙΔΗ, η κυπριακή έννομη τάξη, υιοθετώντας σχετική ευρωπαϊκή Οδηγία, ουσιαστικά έχει διά νόμου προστατεύσει τα φυσικά πρόσωπα που εμπíπτουν στον ορισμό «καταναλωτής», απαγορεύοντας την περίληψη καταχρηστικών ρητρών σε συμβάσεις που το ένα μέρος είναι καταναλωτής, και
	ΕΠΕΙΔΗ, η ενωσιακή νομοθεσία και ειδικότερα η Οδηγία 93/13/ΕΟΚ σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές, η οποία ρυθμίζει τα δικαιώματα των καταναλωτών αναφορικά με την περίληψη καταχρηστικών ρητρών σε συμβάσεις, δεν απαγορεύει ρητά την επέκταση τέτοιων ρυθμίσεων πέραν των φυσικών προσώπων που εμπíπτουν στον ορισμό «καταναλωτής» και επειδή οι πολύ μικρές επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ, που δεν εμπíπτουν στον εν λόγω ορισμό, τυγχάνουν προστασίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση με τη μορφή προτιμιακής μεταχείρισης, επιτρέποντας τη δημόσια στήριξη, καθώς και ορισμένες απαλλαγές και την καταβολή μειωμένων τελών, και
	ΕΠΕΙΔΗ, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται οικονομικά στη Δημοκρατία αποτελούν την πλειοψηφία των επιχειρήσεων στη Δημοκρατία και συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στην ανάπτυξη της οικονομίας, η προτιμιακή μεταχείριση αυτών είναι προς το δημόσιο συμφέρον και ως εκ τούτου επιβάλλεται η λήψη μέτρων προστασίας τους,
	Για όλους τους πιο πάνω λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:
Συνοπτικός τίτλος.	1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Επιχειρηματικές Συμβάσεις που Συνάπτονται από Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις Νόμος του 2019.

Ερμηνεία.	2.-(1) Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετικά-
	«δικαστήριο» σημαίνει αρμόδιο επαρχιακό δικαστήριο·
	«εμπόριο» σημαίνει κάθε φύσεως οικονομική δραστηριότητα και περιλαμβάνει την προμήθεια αγαθών και την προμήθεια υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένων παντός είδους χρηματοοικονομικές υπηρεσίες·
	«επιχείρηση» περιλαμβάνει κάθε μονάδα/ φορέα, ανεξάρτητα από τη νομική του μορφή, και τον τρόπο χρηματοδότησής του, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα στη Δημοκρατία, όπως ενδεικτικά είναι οι μονάδες που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, ατομικά ή οικογενειακά, προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα, είτε είναι νομικά είτε είναι φυσικά πρόσωπα·
	«πολύ μικρές επιχειρήσεις» σημαίνει επιχειρήσεις οι οποίες κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού τους δεν υπερβαίνουν τα όρια τουλάχιστον των δύο από τα ακόλουθα τρία κριτήρια:
	α) σύνολο ενεργητικού (περιουσιακών στοιχείων): επτακόσιες χιλιάδες ευρώ (€700.000),
	β) καθαρό ύψος κύκλου εργασιών: ένα εκατομμύριο ευρώ (€1.000.000),
	γ) μέσος όρος απασχολούμενων κατά τη διάρκεια της περιόδου: τρία (3) άτομα·
	«οικονομική δραστηριότητα» σημαίνει δραστηριότητα που ασκείται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα με σκοπό τον προσπορισμό εισοδήματος και κέρδους στο πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς, όπως ενδεικτικά είναι η παραγωγή και διακίνηση αγαθών, η παροχή υπηρεσιών, η διεξαγωγή εμπορίου, η εκτέλεση έργων και άλλων συναφών μορφών νόμιμων δραστηριοτήτων, που αποσκοπούν στον προσπορισμό εισοδήματος ή κέρδους·
	«προμηθευτής» σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο προμηθεύει αγαθά ή υπηρεσίες και το οποίο κατά την κατάρτιση σύμβασης στην οποία εφαρμόζεται ο παρών Νόμος, ενεργεί για σκοπούς σχετικούς με την άσκηση της επιχείρησής του·
	«πωλητής» σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο πωλεί αγαθά και το οποίο κατά τη σύναψη σύμβασης στην οποία εφαρμόζεται ο παρών Νόμος ενεργεί για σκοπούς σχετικούς με την άσκηση της επιχείρησής του.
	3.
Εξαιρέσεις.	4. Από την εφαρμογή του παρόντος Νόμου εξαιρούνται-
	(α) Οι συμβάσεις εργασίας·
	(β) οι συμβάσεις που αφορούν κληρονομικά δικαιώματα·
	(γ) οι συμβάσεις που αφορούν θέματα οικογενειακού δικαίου·
	(δ) οι συμβάσεις που αφορούν τη σύσταση και την οργάνωση εταιρειών ή συνεταιρισμών· και
	(ε) οι ρήτρες που ενσωματώθηκαν με σκοπό τη συμμόρφωση με-
	(i) νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις της Δημοκρατίας, ή
	(ii) πρόνοιες ή αρχές διεθνών συμβάσεων στις οποίες η Δημοκρατία είναι συμβαλλόμενο μέρος.
	5.
	6.
	7.
Επιλογή εφαρμοστέου δικαίου.	8. Παρά την ύπαρξη οποιασδήποτε συμβατικής ρήτρας η οποία καθιστά ή σκοπεύει να καταστήσει εφαρμοστέο στη σύμβαση το δίκαιο άλλης επικράτειας, πλην των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο παρών Νόμος τυγχάνει εφαρμογής, αν εκάτερον ή και τα δύο από τα πιο κάτω συντρέχουν, δηλαδή:
	(α) Η ρήτρα αυτή, κατά την κρίση του δικαστηρίου, έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή δικαίου κατώτερης προστασίας από την προστασία που παρέχεται με τον παρόντα Νόμο, ή

	(β) κατά τη σύναψη της σύμβασης η πολύ μικρή επιχείρηση είχε έδρα είτε τη Δημοκρατία είτε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα αναγκαία μέτρα για τη σύναψη ή την εκπλήρωση της σύμβασης είχαν ληφθεί στη Δημοκρατία είτε σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την πολύ μικρή επιχείρηση ή από άλλους για λογαριασμό της πολύ μικρής επιχείρησης.
Παρεμπόδιση της συνεχιζόμενης χρήσης καταχρηστικών ρητρών.	9.-(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 7, το δικαστήριο δύναται να εξετάζει κατόπιν αίτησης κατά πόσο οποιαδήποτε συμβατική ρήτρα είναι καταχρηστική.
Κεφ. 6. 11 του 1965 161 του 1989 228 του 1989 51(I) του 1999 134(I) του 1999 58(I) του 2003 66(I) του 2004 138(I) του 2006 62(I) του 2014 101(I) του 2014 138(I) του 2014 109(I) του 2018. 14 του 1960 50 του 1962 11 του 1963 8 του 1969 40 του 1970 58 του 1972 1 του 1980 35 του 1982 29 του 1983 91 του 1983 16 του 1984 51 του 1984 83 του 1984 93 του 1984 18 του 1985 71 του 1985 89 του 1985 96 του 1986 317 του 1987 49 του 1988 64 του 1990 136 του 1991 149 του 1991 237 του 1991 42(I) του 1992 43(I) του 1992 102(I) του 1992 26(I) του 1993 82(I) του 1995 102(I) του 1996 4(I) του 1997 53(I) του 1997 90(I) του 1997 27(I) του 1998 53(I) του 1998 110(I) του 1998 34(I) του 1999 146(I) του 1999 41(I) του 2000 32(I) του 2001 40(I) του 2002	(2) Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκδικάζεται οποιαδήποτε αίτηση δυνάμει του εδαφίου (1) έχει εξουσία, τηρουμένων των διατάξεων του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, των περί Δικαστηρίων Νόμων και των περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών, να εκδώσει απαγορευτικό διάταγμα, περιλαμβανομένου και προσωρινού διατάγματος, με το οποίο να διατάσσει-

80(Ι) του 2002
140(Ι) του 2002
206(Ι) του 2002
17(Ι) του 2004
165(Ι) του 2004
268(Ι) του 2004
21(Ι) του 2006
99(Ι) του 2007
170(Ι) του 2007
76(Ι) του 2008
81(Ι) του 2008
118(Ι) του 2008
119(Ι) του 2008
36(Ι) του 2009
129(Ι) του 2009
138(Ι) του 2009
19(Ι) του 2010
166(Ι) του 2011
30(Ι) του 2013
46(Ι) του 2014
191(Ι) του 2014
29(Ι) του 2017
109(Ι) του 2017.

Δ.Ν. ΤΟΜΟΣ ΙΙ
Σελ. 120,
Εφημερίδα της
Κυβέρνησης,
Παράρτημα
Τρίτο:
20.5.1954
21.6.1956
8.5.1958.

Επίσημη
Εφημερίδα,
Παράρτημα
Δεύτερο:
12.12.1960
19.11.1964
14.10.1965
23.12.1965
29.1.1969
24.10.1969
6.10.1972
18.1.1974
4.6.1976
3.2.1978
25.5.1980
3.9.1982
31.12.1983
25.4.1986
14.11.1986
27.2.1987
12.2.1988
12.10.1990
29.12.1990
23.10.1992
23.12.1992
12.3.1993
2.4.1993
19.11.1993
24.2.1995
3.3.1995
2.2.1996
23.2.1996
5.7.1996
19.7.1996
27.9.1996
18.10.1996

<p>1.11.1996 11.12.1996 13.6.1997 25.7.1997 6.2.1998 8.5.1998 3.7.1998 29.5.1998 27.11.1998 23.12.1999 29.12.2000 1.6.2001 21.12.2001 10.1.2002 3.10.2002 23.1.2003 4.7.2003 18.7.2003 14.11.2003 21.5.2004 17.12.2004 20.5.2004 17.12.2004 21.1.2005 20.1.2006 27.1.2006 5.12.2007 20.2.2009 23.7.2010 9.9.2011 26.9.2014 6.2.2015 28.7.2017 24.10.2017 27.4.2018 16.11.2018.</p>	
	(α) Την άμεση παύση και/ή τη μη επανάληψη της χρησιμοποίησης της περί ης η αίτηση καταχρηστικής ρήτηρας, και/ή
	(β) την εντός ορισμένης προθεσμίας λήψη τέτοιων διορθωτικών, κατά την κρίση του δικαστηρίου, μέτρων προς άρση της παράνομης κατάστασης που δημιούργησε η χρησιμοποίηση της περί ης η αίτηση καταχρηστικής ρήτηρας, και/ή
	(γ) τη δημοσίευση του συνόλου ή μέρους της σχετικής απόφασης του δικαστηρίου ή τη δημοσίευση επανορθωτικής ανακοίνωσης, με σκοπό την εξάλειψη των τυχόν συνεχιζόμενων επιπτώσεων της χρησιμοποίησης της περί ης η αίτηση καταχρηστικής ρήτηρας, και/ή
	(δ) οποιαδήποτε άλλη ενέργεια ή μέτρο κρίνεται αναγκαίο ή εύλογο υπό τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης.
Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.	10. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ τέσσερις (4) μήνες μετά την ημέρα δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.